

Slakken

Auteur: Annelies Andringa-Davis

Veel pedagogisch medewerkers doen al veel met de natuur: de seizoenen, een ontdektafel, een prentenboek over de boerderij, plantjes kweken, een wandeling door de buurt. De natuur en natuurlijke verschijnselen kunnen ook als bron dienen voor een gesprek. Door een wandeling in het park worden bladeren (groot en klein), takken (lang en kort), stenen en nootjes ontdekt. Door het gesprek met de kinderen wordt dit verder uitgebreid naar woorden als gras, struiken, bomen, de boomstronk, de knoppen, het mos, de stam, het pad, enzovoort. In dit artikel staan een aantal leuke activiteiten over slakken.

Slakken verzamelen en een week binnen houden

Slakken kun je heel makkelijk een week binnen houden. Je hebt daar een aantal dingen voor nodig. Het belangrijkste is vooral dat het vochtig is in de bak waar ze verblijven. Sproei een paar keer per dag met de plantenspuit in de bak en zet de bak niet in de volle zon. Voor de kinderen is het ook leuk om in de bak te spuiten.

Wat heb je nodig?

Verzamel van tevoren een aantal slakken. Kijk op schaduwplekken in de tuin of in het park.

- Slakken: het kunnen zowel huisjesslakken als naaktslakken zijn
- Platte, witte bakken of emmertjes

- Terrariumbak met deksel of andere doorzichtige plastic bak waar je een deksel op kunt doen, uiteraard met luchtgaten
- Aarde
- Schepje
- Een paar blaadjes sla of bijvoorbeeld een blad van een hosta

Vorbereiding

Zet 15 minuten voordat je met de kinderen naar buiten gaat de slakken, die je verzameld hebt, uit op de speelplaats of in de tuin. Zet een aantal slakken goed in het zicht. Zet ook de andere materialen klaar. Vul (samen met de kinderen) de terrariumbak met een laagje (tuin)aarde, wat blaadjes en eventueel een stukje schors en een paar platte steentjes.

Uitvoering

Laat de kinderen buiten spelen. Zodra een kind een slak aan jou en je collega laat zien, betrek je steeds meer andere kinderen erbij en vraag je of ze ook een slak kunnen vinden. Ze mogen de slak mee naar binnen nemen. Geef per klein groepje kinderen een emmertje om de slakken in te doen. Stel voor om samen nog meer slakken te gaan zoeken, zodat de slakken een aantal vriendjes hebben.

Slakkenhotel

Slakken kruipen 's nachts omhoog en gaan bij voorkeur ondersteboven aan het deksel hangen. Leuk om met de kinderen te bekijken de volgende ochtend! Ververs elke dag de sla/hosta en houd de bak en de aarde vochtig met de plantenspuit. Laat na maximaal een week samen met de kinderen de slakken weer vrij.

Slakken van dichtbij bekijken

Als er een aantal slakken gevonden zijn, ga dan in kleine groepjes naar binnen en laat de kinderen de slakken op tafel zetten. Bij ieder klein groepje is een volwassene, die met de kinderen naar de slakken gaat kijken. Als de slakken weinig bewegen, spuit ze dan een beetje nat met de plantenspuit.

Als je slakken van dichtbij bekijkt of over je arm laat lopen dan blijken het ineens heel interessante beestjes. Vraag kinderen of ze een slak vast willen houden. Er zijn altijd kinderen die dat eng vinden. Je kunt ze dan vragen de slak of het huisje voorzichtig te aaien. Een tweede keer dat ze de slakken van dichtbij bekijken is bij veel kinderen de angst al overgewaaid. Slakken zijn niet bedreigend voor kinderen. Ze zijn niet zo snel en je kunt altijd een stap opzij doen als je het toch niet leuk vindt.

Rol begeleider

Observeer met de kinderen de slakken en vraag ze een aantal dingen over de slak (observatie- en waarderingsvragen). Stel vooral open en concrete vragen en luister naar wat de kinderen zeggen en hoe ze het zeggen.

- Wat zie je allemaal?
- Wat doet de slak?
- Hoe beweegt de slak?
- Heeft de slak ogen?
- Hoe voelt de slak aan als die over je arm loopt?
- Wat vind je van de slak?

Herhaal de één-woord-zinnen van de kinderen in hele zinnen en vraag door.

Vraag de kinderen als de aandacht verslapt om de slakken in het terrarium te zetten.

Laat de baby's, als je in een verticale groep in een kinderdagverblijf werkt, kijken wat er gebeurt in de kleine groep.

Huisje op je rug

Wat heb je nodig?

- Aantal voorwerpen van verschillend gewicht die niet te snel van een rug afvallen (kussen, zwaar boek, tasje met inhoud, kartonnen doos, enz.)
- Rugzakjes
- Weegschaal

Uitvoering

Leg aan de kinderen uit dat een huisjesslak zijn huisje altijd meedraagt op zijn rug. Hoe zwaar is dat? Ken je nog meer dieren die een huis op hun rug dragen? Stel je voor dat je je eigen huisje op je rug moet dragen.

Laat de kinderen de voorwerpen op hun rug doen. Elk voorwerp stelt een huisje van een slak voor. Lukt het om een huisje op je rug te hebben en er een stukje mee te kruipen? Leg met z'n allen de voorwerpen op een rij van licht naar zwaar.

Weeg alle voorwerpen en leg ze weer op volgorde van licht naar zwaar. Zijn de uitkomsten hetzelfde?

Vul daarna rugzakjes met verschillende gewichten en laat ze door de kinderen tillen. Laat ook zien dat groot niet altijd zwaar hoeft te zijn: een zware steen is best klein, maar een enorme lap stof die je in de rugzak doet is heel licht maar wel heel groot.

Gedichtje

*Lange, lange, langzaam
Heeft geen pootjes om te staan
Heeft een huisje op zijn rug,
Hoeft niet haastig, hoeft niet vlug.
Langzaam glijdt hij langs een takje,
Weet je 't al?
Het is een ... (slakje).*

Prentenboeken voor peuters over slakken

- *De kleinebeestjesclub*
Rick de Haas
- *Slakje bruin, slakje groen*
Penders Monica
- *Hoe een slome slak op tijd kwam*
Dorothy Stewart en Thomas Taylor

Meer weten?

- Meer weten over activiteiten met slakken en welke diertjes je wel en niet in een hotel kunt houden? Lees dan het boek *De wereld van de kriebelbeestjes* van Veldwerk Nederland of google even op internet.
- Voor meer ideeën en achtergrondartikelen over kinderopvang en natuur kijk je op www.kindvannature.nl. Daar vind je informatie over de landelijke conferentie 'Kind van Nature' op 14 september en over 'Kind van Nature on Tour' (locatiebezoeken aan toonaangevende organisaties op het gebied van kinderen en natuur).
- Op www.veldwerknederland.nl vind je informatie over de training 'Natuurlijk VVE', gericht op het verrijken van VVE met het thema natuur. Ondersteunende materialen (loepjes, terrariumbakken, handpop slak) vind je op www.veldwerkwinkel.nl.

